

ชื่อเรื่อง ประเพณีการเล่นสะบ้า

ประเพณีการเล่นสะบ้า (บ่อน) เป็นการละเล่นอย่างหนึ่งของชาวมัณญ์ สถานที่เล่นคือ ใต้ถุนบ้านหรือลานหน้าบ้าน โดยที่พวกสาว ๆ จะช่วยกันปรับพื้นดินให้เรียบพอที่จะทอยหรือดีดลูกสะบ้าได้อย่างคล่องแคล่ว มีการตกแต่งสถานที่เล่นซึ่งเรียกว่า บ่อน ให้สวยงามแล้วนำแผ่นกระดานมาปักเป็นขอบ มีความกว้างและยาวประมาณ 4×5 เมตร จัดเก้าอี้เป็น 2 แถว ในแนวที่ตรงกันตามจำนวนผู้เล่น มีโต๊ะรับแขกวางขนานน้ำพานรองและกาละแม 1 จาน สำหรับผู้มาแวะชม

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นคือ ลูกสะบ้า มีลักษณะกลมแบน ของฝ่ายชายทำด้วยไม้กลึงด้านหนึ่งอย่างสวยงาม มีขนาดตั้งแต่เส้นผ่านศูนย์กลาง 4 – 7 นิ้ว หนาประมาณครึ่งนิ้วของฝ่ายหญิงจะทำด้วยงาช้าง เขาควาย หรือ ทองเหลือง นำมากลึงให้สวยงาม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหนึ่งนิ้วครึ่งถึงสองนิ้ว จำนวนผู้เล่นมีประมาณ 8 – 9 คู่ แล้วแต่ความกว้างของบ่อน มีข้อห้ามอยู่ว่า หนุ่มและสาวในหมู่บ้านเดียวกันจะไม่เล่นด้วยกัน ก่อนจะเล่น พวกสาว ๆ จะแต่งตัวอย่างสวยงามลงมาเล่นกันก่อนพวกหนุ่ม ๆ พอใจที่จะเล่นกับสาว บ่อนไหนก็จะส่งหัวหน้ามาเจรจาขอเล่นด้วย ส่วนพวกสาว ๆ ก็จะไม่ตกลงเล่นง่าย ๆ ต้องสำรวจดูก่อนว่าหนุ่ม ๆ เหล่านั้นมีกิริยาจาสุภาพเรียบร้อยหรือไม่ แต่งกายเรียบร้อยหรือไม่ หากไม่มีปัญหาจึงอนุญาตให้เล่นได้ ในการเล่นหนุ่มสาวจะจับกันเป็นคู่ ๆ ฝ่ายหนุ่มจะลงมือเล่นก่อนในฐานะเป็นแขก แต่ต้องเล่นตามกฎเกณฑ์ของเจ้าของบ่อน ซึ่งมีท่าเล่นในแต่ละหมู่บ้านไม่เหมือนกัน ดังนั้นก่อนจะเล่นในแต่ละท่า ฝ่ายหนุ่มจะต้องถามหัวหน้าบ่อนทุกครั้งไปว่าจะเล่นท่าใด และเมื่อเล่นจนครบทุกท่าแล้วก็หมายความว่าเล่นได้ 1 เมือง การเล่นดำเนินไปจนถึงเที่ยงคืน จะมีการหยุดพักรับประทานอาหาร ซึ่งฝ่ายสาวจะเป็นผู้จัดเตรียมไว้ หลังจากที่ได้พักผ่อนพอสมควรแล้วก็จะเริ่มเล่นกันต่อไปอีกสองหรือสามชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตามเวลาที่เล่น หนุ่มสาวเหล่านี้จะอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ตลอดเวลา นับตั้งแต่หัวค่ำจนกระทั่งเวลาเลิก

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

- 1) จากบทความนี้ผู้เขียนนำเสนอเรื่องใด
 1. องค์ประกอบของการเล่นสะบ้า
 2. วิธีการเล่นสะบ้า
 3. ประเพณีการเล่นสะบ้า
 4. ประวัติและที่มาของการเล่นสะบ้า
- 2) ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์
 1. พระราชโอรส
 2. ในหลวง
 3. กตัญญูกตเวที
 4. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 1) 3 2) 1

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ศ 3.2, ป. 2/2: เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ข้อเท็จจริง” หรือ “ข้อคิดเห็น”

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
1	เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นคือ ลูกสะบ้า มีลักษณะกลมแบน		
2	หนุ่ม ๆ เหล่านั้นมีกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อยหรือไม่		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 1. ข้อเท็จจริง 2. ข้อคิดเห็น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ศ 3.2, ป. 2/2: เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความข้างต้น ข้อความใดที่เป็นจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ใช่” และข้อความที่ไม่เป็นจริง จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ไม่ใช่”

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ผู้หญิงที่เล่นสะบ้าจะต้องแต่งกายสวยงามก่อนเล่น		
2	การเล่นสะบ้าจะจบลงหลังเวลา 00.00 น.		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 1. ใช่ 2. ไม่ใช่

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ศ 3.2, ป. 2/2: เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

1. ข้อห้ามของการเล่นสบบ้า คือ อะไร

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : หนุ่มและสาวในหมู่บ้านเดียวกันจะไม่เล่นด้วยกัน

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ศ 3.2, ป. 2/2: เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

1. เราควรอนุรักษ์การเล่นสบบ้า เพราะเหตุใด

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 1) เป็นละเล่นของชาวม้งสืบทอดต่อกัน

2) การสานสัมพันธ์ไมตรีของต่างหมู่บ้าน

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ศ 3.2, ป. 2/2: เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย